

THUISKOMEN BIJ CHRISTOFFEL EN MARTINA

Op zoek naar een leuke en leerrijke activiteit voor je klas (derde kleuterklas of eerste trimester eerste leerjaar)? Dan is THUISKOMEN BIJ CHRISTOFFEL EN MARTINA het antwoord!

De kinderen krijgen een rondleiding van Christoffel Plantin en dochter Martina, twee prachtige handpoppen. Ze vertellen ieder hun eigen verhaal en nodigen uit om te puzzelen, te verkleeden, te zingen, te lachen en te bewegen.

INHOUDSTAFEL

INTRODUCTIE

1. VOORBEREIDING IN DE KLAS

- A. Kringgesprek 'Wat is een museum?'
- B. Museumafspraken
- C. Letterlied

2. HET MUSEUMBEZOEK

- A. Aankomst in het museum
- B. Rondleiding

3. VERWERKING IN DE KLAS

- A. Letters
- B. Drukken
- C. Vroeger en nu

4. RONDLEIDING MARTINA ZELF VOORBEREIDEN

- A. Materiaal & voorbereidingen
- B. Rondleiding

INTRODUCTIE

Het Museum Plantin-Moretus vertelt het verhaal van de familie Plantijn en de geschiedenis van de boekdrukkunst. Het museum, dat is het **historische huis** van de drukkersfamilie Plantin, de **drukkerij**, een **kunstcollectie**, twee **bibliotheken** en een prachtige **binnentuin**. Deze bonte mengeling maakt van het museum een aantrekkelijke plek voor kinderen, ongeacht hun leeftijd. Als zij het huis binnen komen stappen ze als het ware in een **teletijdmachine!**

Een museum bezoeken met je klas is natuurlijk ook een hele klus voor de begeleidende leerkrachten. Daarom hebben we THUISKOMEN BIJ CHRISTOFFEL EN MARTINA gemaakt: een **interactieve rondleiding** voor kinderen van de derde kleuterklas en het eerste leerjaar (eerste trimester). Tijdens de rondleiding maken de kinderen kennis met het begrip *museum* en het verhaal van het huis. Dat verhaal wordt verteld door **twee poppen** die het museum speciaal voor deze rondleiding heeft laten maken: Christoffel Plantijn en zijn dochter Martina.

Christoffel is de sympathieke gastheer die de kinderen vol trots welkom heet. Hij neemt hen mee op een tocht door zijn huis en vertelt over de verschillen tussen het leven in zijn tijd en het leven nu. Dochter **Martina** is nog een puber. Martina is een vrolijke flapuit. Ze is ongelooflijk leergierig en daarbij ook een echte boekenwurm. Martina vertelt honderduit over het werk in de drukkerij. Ze verklaart dat ze verliefd is op Jan I Moretus, een jongen die in de drukkerij werkt. In haar verhaal spelen letters de hoofdrol.

De rondleiding duurt in totaal **90 minuten**, maar omdat ze is opgesplitst in twee afzonderlijke delen en omdat er twee verschillende poppen aan het woord zijn is er voldoende afwisseling.

De klas wordt verdeeld in **twee groepjes van maximum 12 leerlingen**. Het eerste groepje gaat 40 minuten op stap met Christoffel. Daarna kunnen de leerlingen 10 minuten uitwaaien op de binnenplaats en vervolgens gaan ze 40 minuten met Martina mee. Het tweede groepje krijgt de rondleiding net omgekeerd: eerst gaan ze mee met Martina en daarna met Christoffel. De kinderen worden voortdurend betrokken bij de verhalen: zij zoeken naar antwoorden, ze zingen en ze beelden uit, ... Ook de zintuigen worden uitgedaagd: de kinderen leggen een puzzel, ze ervaren de rust die in het huis heerst en ze luisteren naar het gekraak van de houten vloeren, ...

Reserveer je deze rondleiding? Dan heb je **2 opties**:

- Je vraagt twee gidsen
- Eén gids is Christoffel, een leerkracht speelt Martina

Deze bundel begeleidt je **stap voor stap** doorheen het museumbezoek. Eerst doen we een aantal voorstellen om het bezoek voor te bereiden. Daarna vind je nuttige tips voor het eigenlijke museumbezoek. En om te besluiten hebben we nog een aantal suggesties om het museumbezoek in de klas te verwerken.

Ook aan de juffen/meesters die Martina willen spelen hebben we gedacht!

1. VOORBEREIDING IN DE KLAS

Een museumbezoek met kinderen bereid je best voor in de klas. Het is aangenaam en nuttig dat de kinderen van tevoren weten waar ze naartoe gaan en wat ze gaan doen. Ze zullen zich beter kunnen concentreren en het verhaal gemakkelijker begrijpen.

A. Kringgesprek 'Wat is een museum?'

Je vertelt aan de kinderen waar ze naartoe gaan en wat ze gaan doen.
Een leuke manier om dat te doen is een gesprek door middel van een aantal vragen.

*Weet iemand van jullie wat een museum is?
Wie is er al eens in een museum geweest?
Wat was daar te zien?*

*Er zijn veel mensen die iets verzamelen. Wie van jullie heeft een verzameling?
Wat verzamelen jullie?
Wat doen jullie met al die dingen?
Mag iedereen ze zien?*

Sommige mensen hebben een verzameling die zo mooi is, zo groot of zo speciaal dat ook andere mensen ze willen zien. Die verzameling wordt dan aan die andere mensen getoond in een tentoonstelling of in een museum.
Dit is ook zo in het huis waar wij naartoe gaan, het Museum Plantin-Moretus. Daar worden ook vele mooie, oude en speciale dingen bewaard.

Het Museum Plantin-Moretus is een heel oud huis. Hier heeft vroeger een drukker gewoond. Zijn naam was Christoffel Plantijn. In dit huis zijn heel veel dingen over zijn leven verzameld. Christoffel woonde én werkte in dit huis. Hier werden boeken gedrukt en verkocht.

*Wat doet een drukker?
Wat is de naam van het museum alweer?
Wie heeft een naam die op de naam van Christoffel of Plantijn lijkt?*

B. Museumafspraken

Het is handig als je vóór het bezoek even de huisregels met de kinderen overloopt.
Kortom: wat mag wel en wat mag niet?
We herhalen deze oefening nog eens tijdens de rondleiding. Ieder groepje moet de museumafspraken uiteraard slechts één keer overlopen.

Wat mag in een museum:

- Kijken naar een schilderij of een voorwerp.
- In een kring zitten en vragen stellen.
- Een vraag oplossen.

- Een puzzel oplossen.
- Een museumspel doen.
- Fluisteren of zachtjes praten.
- Tekenen op een blad papier.
- Samen genieten van het museum.
- Samen rondwandelen en rondkijken.

Wat mag niet in een museum:

- Een kunstwerk wegnemen, want stelen mag natuurlijk absoluut nooit.
- Een schilderij aanraken of een voorwerp aanraken, want dan maak je het vuil of kapot.
- Leunen op een vitrinekast of erop tekenen. De vitrinekast wordt dan vuil of kan kapot gaan.
- Tekenen op een kunstwerk of op de muur.
- Eten en drinken. Je zou vlekken kunnen maken.
- Met een rugzak in het museum rondlopen. Je zou tegen een kunstwerk kunnen stoten.
- Hard lopen. Je zou kunnen vallen.
- Roepen en luid praten, want dan stoor je de andere bezoekers.
- Ruzie maken of vechten. Maar dat mag sowieso niet!

C. Het Letterlied

Martina leert de kinderen een liedje aan. Het is natuurlijk mooi als de kinderen dat liedje van tevoren een beetje hebben ingeoeffend. De tekst is geschreven op de melodie van 'Hoedje van papier' en hij gaat als volgt:

1, 2, 3, 4
 Letter hier, cijfers daar.
 1, 2, 3, 4
 Geef mij letters maar!
 Kijk eens wat een mooie P, een A, een O en ook een B
 1, 2, 3, 4
 Letters hier, cijfers daar.
 1, 2, 3, 4
 Geef mij letters maar!

2. HET MUSEUMBEZOEK

A. Aankomst in het museum

Kijk voordat je het museum binnenstapt samen met de kinderen naar de voorgevel van het museumgebouw. Toon hoe groot het gebouw wel is en herhaal nog eens de naam van het museum.

Ga binnen meteen naar de balie en meld je aan. De baliemedewerker begeleidt je naar de vestiaire waar de kinderen hun jassen en rugzakken kunnen achterlaten in de bakken en lockers. Dit is een prima moment om elk kind zijn naamsticker op te kleven.

Nu worden de poppen aan de kinderen voorgesteld.

De klas wordt opgesplitst in twee groepen: één groep gaat mee met Plantijn, de andere met Martina.

B. Rondleiding

De kinderen zijn op stap met de poppen. Jouw verdere rol hangt nu af van welke optie je gekozen hebt. Koos je voor de twee gidsen, dan kan je mee genieten van de rondleiding. Heb je voor de andere optie gekozen, dan ben je nu al in de huid van Martina gekropen!.

Hieronder volgt een korte beschrijving van de twee rondleidingen.

> PLANTIJN

De 18de-eeuwse eetkamer

De kinderen maken kennis met Plantijn. Hij vertelt hoe hij van Frankrijk naar België reisde en hij toont de mooie muurschilderingen. Daarop staan dingen die Plantijn zag als hij door

de raampjes van zijn koets keek. Plantijn vertelt ook over de drukkerij die hij hier begon. Hij legt ook uit wat er precies gebeurt in een drukkerij.

Nu maken de kinderen een puzzel van een portret van Plantijn. Terwijl ze deze puzzel maken, benoemen de kinderen samen met Plantijn de delen op de puzzel.

Voordat de groep naar de volgende kamer vertrekt, overloopt Plantijn de museumafspraken.

Zaal 2: Het grote salon

Hier gaan de kinderen op zoek naar het schilderij dat ze zojuist hebben gepuzzeld. Als ze het gevonden hebben, krijgen de kinderen uitleg over de kledij van Plantijn en over de mooie lijst rond het schilderij. Nu mogen ze zelf een molensteenkraag passen en een manteltje aandoen. Dan gaan ze samen met Plantijn op de foto. De gids drukt de foto's af en ondertussen lopen de kinderen een paar keer rond de tafel als een echte Plantijn, met plechtige passen.

Zaal 6: Het salon van de wandtapijten

Dit is de laatste kamer die we bezoeken. Plantijn praat met de kinderen over het leven vroeger en nu...Wat zien ze? Wat is er allemaal veranderd?

De kinderen gaan op de grond met hun ogen toe. Wat ruiken ze en wat horen ze?

Daarna gaan ze in een kring zitten.

> MARTINA

Zaal 2: het grote salon

Martina stelt zich voor aan de kinderen. Ze toont in het grote salon de prachtige portretten die de beroemde schilder en huisvriend Rubens geschilderd heeft: het portret van haar vader Christoffel en haar moeder Jeanne, van haar man Jan en uiteraard ook het portret van zichzelf.

Zaal 9: de kamer van de proeflezers

Dit is een van de lievelingskamers van Martina. Hier zaten mensen de gedrukte bladen steeds weer opnieuw te lezen, tot er geen enkele fout meer in stond. Martina vertelt hoe haar papa dit huis lang geleden kocht en er een drukkerij oprichtte. Ze zegt dat ze enorm houdt van lezen! Ze verklapt dat ze stiekem verliefd is op Jan. Jan Moretus is een jongen die in de drukkerij werkt.

Nu overloopt Martina met de kinderen nog eens kort wat wel en niet mag in het museum.

Daarna haalt ze haar prachtige grote letterboek boven. In dat letterboek staat het hele alfabet en elke letter is verwerkt in een mooie illustratie. Bij elke illustratie is er een begeleidend tekstje met leuke opdrachten. Samen met de kinderen overloopt Martina de letters en als een van de kinderen de eerste letter van zijn naam herkent dan leest **(leest?)** die het verhaaltje voor. Je kan ook aan de kinderen vragen om iets uit te beelden bij dit verhaal.

Zaal 13: de letterkamer

In de drukkerij werden niet enkel teksten en boeken gedrukt, maar ook muziekboeken met notenbalken.

Dit is een prima moment om het letterlied te zingen. Als het goed is dan hebben de kinderen het lied al eens geoefend in de klas.

Als ze het liedje enkele keren gezongen hebben, worden er houten cijfers en letters uitgedeeld. Het liedje wordt nog eens gezongen maar nu moeten de kinderen het cijfer of de letter die ze gekregen hebben in de lucht steken als ze die horen.

Voordat ze verder gaan naar de drukkerij kijken de kinderen nog eens naar de letterzetsels.

Zaal 14: de drukkerij

De rondleiding wordt afgesloten in de drukkerij. Martina is nu moe en wil even rusten. Martina wordt weer gids en de gids neemt over. Ieder kind krijgt een kleurplaat die vol staat met letters in verschillende groottes. De kinderen zoeken de letter 'p'. Ze kleuren de letter in. De 'p' staat verschillende keren op de kleurplaat. Opgelet! De 'p' lijkt erg op de 'q', de 'd' en de 'b'. De kinderen mogen dit blad mee naar huis nemen om het daar eventueel verder in te kleuren.

Aan het einde van het bezoek gaan alle kinderen terug naar de 18de-eeuwse eetkamer. Daar zingen ze samen nog eens het letterlied. Vonden de kinderen het een leuk bezoek?

De kinderen nemen afscheid van Christoffel en Martina en gaan naar de balie om hun jassen en rugzakken op te halen. Tot de volgende keer!

3. VERWERKING IN DE KLAS

Als je na het museumbezoek in de klas nog enkele activiteiten doet rond de wandeling met Chistoffel en Martina weet je meteen of de kinderen alles goed hebben begrepen. De activiteiten helpen de kinderen ook om hun indrukken te verwerken.

Begin met een kringgesprek waarin je vraagt wat ze het leukst vonden. Je kan je activiteiten vervolgens afstemmen op hun antwoorden.

A. Letters

In het museum heeft Martina de kinderen veel geleerd over letters.

1. Letters uitbeelden

Toon een prent met een grote letter en laat de kinderen deze letter uitbeelden. Daarna laat je de woorden uitbeelden (ieder kind een letter). Maak daar zeker foto's van!

2. Het letterlied uitbeelden

Zing nog eens het letterlied en laat de kinderen tegelijkertijd de cijfers (op de vingers) en de letters uitbeelden.

1, 2, 3, 4

Letter hier, cijfers daar.

1, 2, 3, 4

Geef mij letters maar!

Kijk eens wat een mooie P, een A, een O en ook een B

1, 2, 3, 4

Letters hier, cijfers daar.

1, 2, 3, 4

Geef mij letters maar!

B. Drukken

1. Een stempel maken

Tijdens het bezoek hebben de kinderen geleerd dat Plantijn een drukker was. In Plantijn's tijd leek dit drukken op stempelen in het groot. De kinderen maken zelf stempels. Bijvoorbeeld door een vorm uit spons te knippen. Daarmee kunnen ze stempelen.

2. Drukken in spiegelbeeld

Als je drukt, krijg je steeds het spiegelbeeld te zien van het origineel. Je kan dat aan de kinderen uitleggen door hen een tekening of letter op één helft van een papier te laten schilderen. Terwijl de verf nog nat is, vouwen we het papier dubbel en komt de tekening nog een keer tevoorschijn, maar dan in spiegelbeeld

3. Spiegelen

De kinderen gaan tegenover elkaar staan en spiegelen elkaars bewegingen.

C. Vroeger en nu

1. Een kraag zoals die van Plantijn

De kinderen vouwen een lange strook papier (crêpe papier geeft het mooiste resultaat) in zigzag. Langs één kant knippen we een aantal keren in het papier, langs de andere kant prikken we een gaatje waar we een touwtje doorheen rijgen. Als het papier wordt opgevouwen, kan je het touwtje knopen en je kraag is klaar!

2. Wandelen en dansen zoals in de tijd van Plantijn

De kinderen wandelen en dansen zoals in de tijd van Plantijn. Dat hebben ze al gedaan tijdens het bezoek aan het museum. Op Youtube kan je gemakkelijk muziekfragmenten en dansen uit die periode vinden (zoekoptie: 'renaissance dance' of 'medieval dance'). Er werd toen steeds gedanst in paren, vaak met een doorschuifstelsel. Dat kunnen de kinderen ook doen!

3. Een wandtapijt tekenen

De kinderen hebben in het museum wandtapijten en muurschilderingen gezien. Breng dat even in herinnering. Nu kunnen ze zelf een wandtapijt tekenen en inkleuren.

4. Zelfportret maken

Druk enkele kleurplaten van schilderijlijsten of laat de kinderen zelf een kader tekenen en versieren. Daarna mogen ze in die lijst een zelfportret tekenen of schilderen.

4. RONDLEIDING MARTINA ZELF VOORBEREIDEN

De rol van Martina is gelukkig aangenaam om in te studeren!

A. Materiaal & voorbereidingen

Als je zelf de rol van Martina speelt komt er één gids voor de rol van Plantijn. de spullen van Martina worden voor jou klaar gelegd.

Martina heeft het volgende materiaal:

- De doos met de handpop van Martina
- Het letterboek
- Een tas met houten cijfers en letters, kleurplaten en een pennenzak

Ga naar de kamer van de proeflezers en leg het letterboek in de hoek bij de haard. Zet de doos met de pop en de tas met de andere spullen aan de andere kant van de kamer. Haal eventueel een krukje uit zaal 7, dan kan je zitten als je vertelt uit het boek.

B. Rondleiding

Hieronder is de rondleiding volledig uitgeschreven. Je moet ze uiteraard niet woordelijk overnemen, maar het is wél belangrijk dat je de rode draad van het verhaal bewaakt.

Dit deel van de rondleiding start in de **correctorenkamer**. De kinderen gaan in een halve cirkel op de grond zitten aan de linkerkant van de haard.

Voer een gesprek met de kinderen. De vragen hieronder zijn daarvoor een inspiratie.

*Goedemorgen kinderen, weten jullie waar wij zijn?
Weten jullie wat een museum is?
Wie is er al eens in een museum geweest?
Wat is er te zien in een museum?
Weten jullie wat een verzameling is?
Wie van jullie heeft een verzameling?
Wat verzamel je?
Wat doen jullie met al die verzamelde voorwerpen?
Mag iedereen die voorwerpen zien?*

Dit deel moet je enkel de eerste keer doen, de tweede keer heeft Plantijn dit gesprekje al met hen gehad.

Ik ga vandaag niet met jullie in het museum rondlopen. Ik heb speciaal voor jullie iemand uitgenodigd. Ze heet Martina. Maar ze heeft zich verstopt! Wat een kapoen, die Martina! Zullen we haar roepen? Maar niet te luid natuurlijk!

De kinderen roepen enkele keren de naam van Martina. Ondertussen loop je naar de doos en je neemt de pop eruit. Zodra je de pop om je hand hebt gedaan, ben je Martina. Je gaat als Martina weer bij de kinderen zitten.

*Dag jongens en meisjes, jullie zijn er al zie ik! Ik was nog even verstoppertje aan het spelen. Spelen jullie ook graag verstoppertje? Maar wat ben ik onbeleefd, ik heb me nog niet voorgesteld! Ik ben Martina Plantijn. Ik ben de dochter van Christoffel Plantijn. Mijn papa heeft dit huis lang geleden gekocht en is toen een drukkerij begonnen. In een drukkerij worden boeken gemaakt Ik ben dol op boeken! Lezen is het allerliefste wat ik doe! Jullie leren allemaal lezen op school, maar vroeger mochten meisjes niet naar school. Dat vond ik erg jammer! Maar gelukkig voor mij en mijn zussen zorgde mijn papa ervoor dat wij wél leerden lezen! Soms zou ik liever een jongen zijn, zodat ik ook naar school kon gaan. Gaan jullie graag naar school jongens?
En meisjes? Gaan jullie graag naar school?
De meisjes bleven vroeger thuis om te helpen in het huishouden. Alleen jongens gingen uit werken. Ik ben een meisje, dus ik moest helpen met wassen en strijken en koken. Maar zodra ik de kans zag om even te ontsnappen, zocht ik een rustig plekje om te lezen. Dat doe ik namelijk ontzettend graag. Ik ben een boekenwurm zegt mijn mama. Weten jullie wat dat is? Een boekenwurm? Dat is iemand die altijd met zijn neus in de boeken zit. Maar ik kijk ook erg graag naar prenten hoor, vooral van dieren.*

*Kijken jullie ook graag naar prenten van dieren?
Wat is jullie lievelingsdier?
Waar ik niet van houd, dat zijn spinnen. Als ik een prent met een spin zie, klap ik het boek meteen dicht. En soms hee... Soms zie ik in de binnentuin een echte spin.
Dan ben ik zo bang en gil ik zo hard dat Jan me komt helpen. Jan is een hele lieve en hele knappe jongen die in de drukkerij van mijn papa werkt. Ik ben smoorverliefd op Jan.
Zijn jullie al eens verliefd geweest?
Is er iemand nu verliefd?
Op wie dan?
Gelukkig is Jan ook verliefd op mij. Wij gaan later trouwen.
En omdat Jan bij mijn papa werkt en alles weet over de drukkerij kunnen wij later misschien de baas worden van de drukkerij.*

Oh ja...voor ik het vergeet: we zijn hier in een museum... weten jullie wat er niet en wel mag in een museum?

Som de museumafspraken op. Een overzicht daarvan vind je bij 'Voorbereiding in de klas'.

Neem het grote letterboek. Je laat alle kinderen de eerste letter van hun naam zeggen en dan doe je het boek open. Overloop alle letters. De kinderen steken hun hand op als je de beginletter van hun naam noemt.

Bekijk samen de mooie prenten.

Lees ook telkens het tekstje met de opdracht voor.

Verzin samen met de kinderen nog extra opdrachtjes. Laat jullie fantasie de vrije loop!

Leg daarna het boek weer weg en neem de tas met spullen. Vertel nog even wat er in de kamer van de proeflezers gebeurde.

Als je een boek maakt mogen daar natuurlijk geen fouten in staan.

Daarom werd ieder blad als het gedrukt was zorgvuldig nagelezen door slimme meneren. Ik mocht hier nooit komen als die meneren aan het werk waren, want het moest hier stil zijn. Om dat goed te kunnen doen, dat nalezen, zaten die meneren aan deze grote tafel. Ze zaten dan aan het raam en zo hadden ze voldoende licht om te lezen.

Bekijk ondertussen met de kinderen de gecorrigeerde bladen op de tafel in het midden van de kamer.

Zaal 13: de letterkamer

Ga met de kinderen rond een van de letterzetsels staan en vertel in het kort waar deze kamer voor diende.

Kijk eens naar de grote kasten. Daar liggen tientallen pakjes in. In ieder pakjes zitten heel veel letters. Die letters werden gebruikt om boeken mee te drukken. Kijk maar eens naar deze tafel, hier zie je hoe dat ging. Het lijken wel net kleine stempeltjes, vinden jullie dat ook? De letters staan in spiegelbeeld (omgekeerd). Als je ze gedrukt hebt, staan ze weer juist! Raar hé?

Na deze uitleg loop je eens langs de toonkasten.

Kijk eens! Er werden hier niet alleen letters en teksten gedrukt. Hier zie je ook muzieknoden en notenbalken.

Notenbalken en muzieknoden worden gebruikt om muziek op te schrijven. Daarmee kan je muziek uitbeelden en zo weten de mensen hoe ze een liedje moeten zingen of spelen

Ga je met de kinderen aan de haard staan in een halve cirkel om je heen.

Weten jullie wat ik ook heel erg leuk vind om te doen? Behalve lezen? Zingen! Vinden jullie het leuk om liedjes te zingen? Hebben jullie het Letterlied geoefend in de klas? Zingen we het samen?

Op de melodie van 'Hoedje van papier' zing je:

1, 2, 3, 4

Letter hier, cijfers daar.

1, 2, 3, 4

*Geef mij letters maar!
Kijk eens wat een mooie P, een A, een O en ook een B
1, 2, 3, 4
Letters hier, cijfers daar.
1, 2, 3, 4
Geef mij letters maar!*

Zing het liedje enkele keren. Daarna neem je de houten letters en cijfers uit de tas en deel je ze uit aan de kinderen. De kinderen met een cijfer gaan rechts staan, de kinderen met een letter links.

*Zullen we het nu een beetje moeilijker maken? Geen paniek, we maken er een spelletje van! We zingen het liedje opnieuw en als je de letter of het cijfer hoort dat je vast hebt, mag je dat in de lucht steken.
1, 2, 3, 4
Letter hier, cijfers daar.
1, 2, 3, 4
Geef mij letters maar!
Kijk eens wat een mooie P, een A, een O en ook een B
1, 2, 3, 4
Letters hier, cijfers daar.
1, 2, 3, 4
Geef mij letters maar!*

Dit herhaal je enkele keren en daarna verzamel je de cijfers en letters weer.

Zaal 14: de drukkerij

Wandel met de kinderen door de drukkerij en vertel wat er hier gebeurde. Wijs de kinderen op de letterkasten vol met kleine letters en de drukpersen.

*Kijk, hier werken mijn papa en Jan. En al deze letters werden gebruikt om boeken te maken. De boeken werden gemaakt (je kan ook zeggen gedrukt) met die grote machines (dat zijn drukpersen) die werden gebruikt om de letters op papier te drukken.
Geeuw... Van al dat vertellen over mijn familie en de drukkerij ben ik een beetje moe geworden. Is het goed dat ik even een dutje doe? De juf/meester zal de laatste opdracht wel uitleggen.*

Zet pop Martina achteraan in de drukkerij op een van de houten paaltjes die daar staan. Deel dan de kleurplaten met letters uit. Hierop staan verschillende letters en één grote 'p'. De kinderen kleuren de letter 'p' in en gaan op zoek naar de andere letters 'p' op het blad. Deze mogen ze ook inkleuren. Als ze hier al snel mee klaar zijn, mogen ze ook de letters van hun naam inkleuren. De kinderen schrijven hun naam op hun blad en de juf/meester haalt de bladen op.

Dan verzamel je al het materiaal en keer je langs dezelfde weg weer terug naar de correctorenkamer. Van daaruit kan je met de kinderen naar de binnentuin. Als pauze kunnen de kinderen, indien het mooi weer is, hier even rondlopen en uitwaaien. De andere groep is hier al of zal er zo aan komen.

Na de 10 minuten pauze in de binnentuin wissel je van groep en neem je de andere groep kinderen mee naar de correctorenkamer. Als je klaar bent met deze rondleiding ga je naar de 18de-eeuwse eetkamer om af te sluiten.

Iedereen gaat op de grond zitten. Vraag aan de kinderen wat ze van het bezoek vonden.

De kinderen nemen afscheid van de poppen en zingen nog een laatste keer allemaal samen het letterlied.

Tot de volgende keer!